

Onderzoek racisme: 2 jaar na de grote demonstraties

29-6-2022

Auteur: Petra Klapwijk

Samenvatting

Meningen verdeeld over hoe racisme aan te pakken, helft ziet een training op werk wel zitten

De meeste mensen (67 procent) vinden het terecht dat er een maatschappelijke discussie over racisme gevoerd wordt in Nederland. Maar over hoe we institutioneel racisme, zoals bij de Belastingdienst, moeten aanpakken verschillen de meningen.

Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 26.000 leden van het Opiniepanel. De helft voelt wel wat voor een bewustwordingstraining op de werkvloer. Een diversiteitsquotum is daarentegen niet populair. Aan het onderzoek deden 24.000 witte mensen en 1.600 mensen van kleur mee. De laatste groep maakt nog steeds regelmatig institutioneel racisme mee. Veel witte deelnemers zijn juist bang om ten onrechte voor racist uitgemakt te worden.

Belastingdienst

Eind mei erkende het kabinet dat er bij een deel van de Belastingdienst jarenlang institutioneel racisme plaatsvond. Ruim twee derde van alle deelnemers (71 procent) vindt die erkenning een goede zaak.

Veel mensen noemen het schandalig dat bepaalde groepen op basis van hun achtergrond of religie een verhoogd risico hadden om op een 'zwarte lijst' van fraudeurs te komen. Het minste wat we kunnen doen is dat erkennen, menen ze. Al zeggen velen erbij dat dat wel te laat komt.

Training in bewustwording

Medewerkers van de Belastingdienst krijgen nu een training om ze bewuster te maken van hun vooroordelen. Moet er bij de overheid en in het bedrijfsleven standaard zo'n training 'bewustwording racisme' komen?

De witte deelnemers zijn verdeeld: 49 procent is voor zo'n training voor alle werknemers, 36 procent vindt het een slecht plan. De ondervraagden van kleur zijn

Belangrijke stap

Voorstanders vinden meer bewustwording een belangrijke stap. 'Als je (onbewuste) patronen gaat herkennen en erkennen kun je er ook wat mee doen', zegt iemand.

Een deelnemer van kleur voegt daaraan toe: 'Laat zo'n cursus geven door iemand die zelf racisme meemaakt, niet door iemand die zich kan 'inleven', want die brengt geen ervaring uit eerste hand over.'

'PowerPoint verandert weinig'

Tegenstanders gebruiken verschillende argumenten. Een deel vindt dat het vooral een lege huls is waarmee bedrijven goede sier willen maken. Voor echte bewustwording is volgens hen veel meer nodig.

'Het ziet er mooi uit op papier. Al helemaal in een persbericht. Maar racisme zit diep. Het woord institutioneel wordt er niet zomaar bijgezet. Een dagje of middag training met PowerPoint en koffie zal dat niet veranderen', zegt een deelnemer daarover.

Verschillen en ergernissen uitvergroot

Een andere groep denkt juist dat zo'n training de verschillen tussen mensen uitvergroot. Met als gevolg dat ze eerder uit elkaar gedreven worden dan bij elkaar komen. Veel witte deelnemers vrezen dat ze daarin ten onrechte van racisme beschuldigd zullen worden. 'Een training bewustwording racisme gaat van de veronderstelling uit dat men racistisch is. Dat ben ik niet, dus daar heb ik geen zin in.'

Dit gevoel leeft breder. Zes van de tien witte deelnemers (59 procent) zijn het eens met de stelling: 'Ik ben geen racist, maar in de huidige discussie krijg ik vaak het gevoel dat ik wel als racist word weggezet.' 'Ik voel me tegen mijn zin in in een hoek gedrukt waar ik me niet in thuis voel', motiveert iemand.

Samenvatting

Meer aandacht voor kleur in media, politiek en maatschappij

Ervaringen institutioneel racisme

Niet alleen bij de Belastingdienst, maar ook bij andere organisaties en bedrijven maken mensen van kleur nog steeds regelmatig institutioneel racisme mee. In de 2 jaar na de grote Black Lives Matter-demonstraties lijkt er wat dat betreft weinig veranderd.

Drie van de tien (29 procent) geven aan dat ze in de afgelopen 2 jaar gediscrimineerd zijn door een landelijke of gemeentelijke overheidsinstantie. Bij de witte deelnemers is dat een stuk lager: 7 procent.

Discriminatie in winkels

Ook bij de politie is er een duidelijk verschil. Van de witte deelnemers maakte 2 procent discriminatie door agenten mee, bij de ondervraagden van kleur gaat het om één op de vijf (20 procent).

Winkels en bedrijven scoren het hoogst: 32 procent van de mensen van kleur maakten hier in de laatste twee jaar iets mee, tegenover 6 procent van de witte deelnemers. Het gaat dan bijvoorbeeld om problemen bij het solliciteren of een tas die extra vaak wordt gecontroleerd.

Tegen diversiteitsquotum

In het onderzoek werden verschillende oplossingen voorgelegd om racisme in Nederland te bestrijden. Bewust meer mensen met een migratieachtergrond in dienst nemen, zoals de NPO nu bijvoorbeeld doet, vinden de panelleden geen goede oplossing. Slechts een kwart van alle deelnemers (23 procent) is voor een diversiteitsquotum van 15 procent voor overheid en bedrijfsleven. De meesten vinden dat je gewoon de beste kandidaat moet nemen, ongeacht zijn of haar achtergrond.

Bij de deelnemers van kleur is er wat meer draagvlak (48 procent), omdat ze nu té vaak het gevoel hebben dat ze er niet tussen komen. De andere helft van hen is tegen (37 procent) of weet het niet (15 procent). Zij hebben niet veel zin om met zo'n stempel binnen te komen.

Les op school en voorbeeldfunctie politie

Over sommige oplossingen zijn de deelnemers het, ongeacht hun huidskleur, wel eens. Zo is er steun voor het verplicht behandelen van racisme op scholen. Twee derde van alle ondervraagden (66 procent) is hier voor. Volgens sommigen kun je daar niet vroeg genoeg mee beginnen: 'Je moet bij de kleuters al aandacht besteden aan discriminatie. Hoe vroeger hoe beter. Zo kun je het aanleren van slechte gewoonten voorkomen.'

Er is ook waardering voor de politie die discriminatie tussen agenten onderling strenger gaat aanpakken. Agenten die zich racistisch gedragen tegenover collega's moeten voortaan rekening houden met ontslag. 67 procent vindt dit een goede zaak. 'De politie moet er zijn voor iedereen, ongeacht sekse, huidskleur of levensovertuiging. Ze hebben een voorbeeldfunctie', licht een panellid toe.

Vragenlijst en uitslagen

Meerderheid vindt maatschappelijke discussie terecht

Aan het onderzoek deden 30.991 deelnemers mee. Hiervan vulden 24.119 in dat ze een witte huidskleur hebben. Sommigen gaven hierbij aan dat ze hun huidskleur zelf liever blank noemen. Ook deden 1.570 deelnemers van kleur mee, zij vulden in dat zij een licht of donker getinte huid hebben. Een kleine groep wilde hun huidskleur niet vermelden, zij zijn wel meegenomen in de uitslagen van alle deelnemers
Hieronder zijn de uitslagen uitgesplitst naar de verschillende groepen.

Een jaar geleden, op 1 juni 2020, vond een grote anti-racisme demonstratie plaats op de Dam in Amsterdam. Aanleiding was de dood van de zwarte Amerikaan George Floyd door politiegeweld. Hierna volgden meer protesten en een grotere maatschappelijke discussie over (institutioneel) racisme in Nederland.

Is er volgens jou iets veranderd in het afgelopen jaar of niet? Zijn we ons bewuster geworden van racisme in Nederland, of is er weinig verschil? Heb je het gevoel dat je kunt zeggen wat je denkt als het gaat over mensen met een andere huidskleur of achtergrond dan je eigen? Vind jij dat de discussie over racisme verder gevoerd moet worden of slaat deze volgens jou door?

Vind je het terecht of onterecht dat er in Nederland een maatschappelijke discussie gevoerd wordt over racisme?

	Allen	Wit	Van kleur
Terecht	66%	67%	85%
Onterecht	23%	25%	12%
Weet niet/ geen mening	11%	8%	3%

Wat denk jij: hebben mensen van kleur in de Nederlandse samenleving meer, evenveel of minder kansen dan witte mensen?

	Allen	Wit	Van kleur
Mensen van kleur hebben meer kansen	9%	10%	4%
Mensen van kleur hebben evenveel kansen	34%	37%	17%
Mensen van kleur hebben minder kansen	48%	47%	76%
Weet niet/ geen mening	9%	6%	3%

Ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? =eens

	Allen	Wit	Van kleur
'Ik ben geen racist, maar in de huidige discussie krijg ik vaak het gevoel dat ik wel als racist word weggezet.'	54%	59%	30%
Witte mensen reageren vaak overgevoelig als ze worden aangesproken op racisme.'	43%	43%	68%

Herkenning

Deelnemers van kleur zien onvoldoende mensen die op hen lijken

We willen nu weten of je op verschillende plaatsen in de samenleving voldoende mensen vertegenwoordigd ziet die veel op jou lijken. Het kan bijvoorbeeld gaan om je leeftijd, geslacht, (migratie)achtergrond, huidskleur, beperking, geloof of seksuele oriëntatie.

Zie je in Nederland over het algemeen voldoende of onvoldoende mensen die op jou lijken in ...

... DE POLITIEK	Allen	Wit	Van kleur
Voldoende	52%	57%	23%
Onvoldoende	38%	36%	73%
Weet niet/ geen mening	10%	7%	4%

... TRADITIONELE NIEUWSMEDIA	Allen	Wit	Van kleur
Voldoende	55%	60%	28%
Onvoldoende	34%	32%	67%
Weet niet/ geen mening	11%	8%	5%

... SOCIALE MEDIA	Allen	Wit	Van kleur
Voldoende	53%	56%	51%
Onvoldoende	22%	22%	34%
Weet niet/ geen mening	25%	23%	15%

... SERIES EN FILMS	Allen	Wit	Van kleur
Voldoende	54%	59%	32%
Onvoldoende	26%	23%	57%
Weet niet/ geen mening	20%	18%	11%

... RECLAMES	Allen	Wit	Van kleur
Voldoende	51%	54%	36%
Onvoldoende	31%	30%	53%
Weet niet/ geen mening	18%	16%	11%

... JE WERK	Allen	Wit	Van kleur
Voldoende	53%	58%	32%
Onvoldoende	17%	14%	52%
Weet niet/ nvt	30%	28%	16%

... JE SPORTCLUB OF VERENIGING	Allen	Wit	Van kleur
Voldoende	50%	54%	33%
Onvoldoende	13%	11%	42%
Weet niet/ nvt	37%	35%	25%

Zelf gediscrimineerd

Helpt mensen van kleur maakte afgelopen 2 jaar discriminatie mee

Ben je in de afgelopen twee jaar zelf gediscrimineerd op basis van je huidskleur of achtergrond?

Hiermee bedoelen we een bedoelde of onbedoelde opmerking of handeling die voor jou discriminerend is.

	Allen	Wit	Van kleur
Ja	27%	25%	55%
Nee	66%	72%	41%
Weet niet/ geen mening	7%	3%	4%

De volgende vraag is gesteld aan de deelnemers die invullen dat ze de afgelopen 2 jaar zelf gediscrimineerd zijn.

Hoe vaak kreeg je in de afgelopen twee jaar een discriminerende opmerking of uiting van iemand met een andere huidskleur of achtergrond dan jijzelf?

	Allen	Wit	Van kleur
Wekelijks	30%	30%	24%
Maandelijks	12%	11%	22%
Een paar keer	40%	39%	45%
(Bijna) nooit	17%	17%	9%
Weet niet / geen mening	1%	3%	-

Institutioneel racisme

Institutioneel racisme probleem?

De volgende vragen zijn weer gesteld aan alle deelnemers

Er is discussie in hoeverre de Nederlandse overheid, instellingen en bedrijven beleid hanteren waarmee er onderscheid wordt gemaakt op basis van huidskleur of achtergrond. Dit beleid kan bedoeld, maar ook onbedoeld zijn. Deze vorm van discriminatie wordt ook wel institutioneel racisme genoemd. Etnisch profileren door de politie, uitzendbureaus die geen mensen met een migratieachtergrond selecteren voor werkgevers of mensen die door een buitenlandse achternaam niet aan een baan of woning komen, zijn hier voorbeelden van.

In hoeverre is institutioneel racisme volgens jou een probleem in Nederland?

	Allen	Wit	Van kleur
Heel groot probleem	18%	15%	48%
Redelijk groot probleem	32%	33%	27%
Niet zo'n groot probleem	27%	30%	14%
Helemaal geen probleem	14%	15%	8%
Weet niet / geen mening	9%	7%	3%

Institutioneel racisme

Hoe vaak discrimineren organisaties denk je?

In hoeverre denk je dat de volgende organisaties in Nederland mensen discrimineren op basis van huidskleur of achtergrond?

EEN BEDRIJF OF WINKEL	Allen	Wit	Van kleur
Vaak	9%	8%	25%
Regelmatig	23%	23%	28%
Soms	31%	33%	24%
(Bijna) nooit	24%	25%	17%
Weet niet/ geen mening	13%	11%	6%

DE BELASTINDIENST	Allen	Wit	Van kleur
Vaak	29%	27%	55%
Regelmatig	25%	26%	20%
Soms	20%	22%	11%
(Bijna) nooit	13%	14%	7%
Weet niet/ geen mening	13%	11%	7%

DE POLITIE	Allen	Wit	Van kleur
Vaak	20%	18%	48%
Regelmatig	24%	25%	23%
Soms	26%	28%	16%
(Bijna) nooit	17%	18%	9%
Weet niet/ geen mening	13%	11%	4%

ANDERE LANDELIJKE OVERHEIDSDIENST	Allen	Wit	Van kleur
Vaak	13%	13%	27%
Regelmatig	22%	22%	30%
Soms	25%	26%	16%
(Bijna) nooit	18%	19%	11%
Weet niet/ geen mening	22%	20%	16%

GEMEENTELIJKE OVERHEIDSDIENST	Allen	Wit	Van kleur
Vaak	11%	11%	22%
Regelmatig	19%	19%	25%
Soms	28%	28%	24%
(Bijna) nooit	26%	26%	15%
Weet niet/ geen mening	16%	16%	14%

SPORTCLUB OF VERENIGING	Allen	Wit	Van kleur
Vaak	6%	5%	11%
Regelmatig	11%	11%	19%
Soms	27%	28%	30%
(Bijna) nooit	36%	36%	23%
Weet niet/ geen mening	20%	20%	17%

Institutioneel racisme

School of universiteit

SCHOOL OF UNIVERSITEIT	Allen	Wit	Van kleur
Vaak	6%	5%	16%
Regelmatig	10%	10%	19%
Soms	27%	27%	30%
(Bijna) nooit	38%	39%	22%
Weet niet/ geen mening	19%	19%	13%

Zelf institutioneel racisme meegemaakt

Ben je door de volgende organisaties in de afgelopen twee jaar zelf gediscrimineerd op basis van jouw huidskleur of achtergrond?
Je kunt meerdere antwoorden geven als die van toepassing zijn.

	Allen	Wit	Van kleur
Overheid: landelijke of gemeentelijke overheidsdienst of de Belastingdienst	9%	7%	29%
Bedrijf of winkel	9%	6%	32%
De politie	4%	2%	20%
Sportvereniging	2%	1%	7%
School of universiteit	3%	1%	14%
Andere organisatie	3%	3%	4%
Niet van toepassing/ niet gediscrimineerd	72%	78%	45%
Weet niet / geen antwoord	9%	7%	9%

Institutioneel racisme

Deelnemers vertellen over hun persoonlijke ervaringen

Deelnemers van kleur vertellen in het onderzoek over hun ervaringen met institutioneel racisme. Hieronder staat een selectie uit de reacties.

'Toen ik vorig jaar zomer een baan had, werd mijn contract niet verlengd. Bij het inleveren van mijn laptop, toen ik wegging hoorde ik mijn direct leidinggevende tegen de directeur zeggen: 'Ik ben blij dat we van die asielzoeker verlost zijn.'

'Ik wordt bij controles door de douane, veel vaker uit de rij gehaald ter controle op basis van mijnhuidskleur, terwijl mijn witte vrienden kunnen blijven staan.'

'Door de politie en douane. Bij terugkomst van een business trip met allemaal witte collega's werd ik tot 2x toe uit de rij gehaald. Meerdere malen in de auto zonder reden aan de kant gezet, terwijl ik geen overtreding beging en alle papieren in orde waren.'

'Mijn schoonzoon heeft een Vietnamese achtergrond maar is absoluut Nederlands denkend en handelend. Hij kreeg geen stageplaats net als zijn Marokkaanse medestudent. Alle witte studenten hadden in no time een stageplaats.'

'Het is een groot probleem bij de overheid. Als we niet in staat zijn om een neutrale overheid te garanderen, heeft niemand nog nauwelijks recht van spreken.'

'Op scholen, op het werk, bij het UWV, de Politie, belastingdienst en overheid wordt je benadeeld. Er is geen sprake van gelijk(waardig)heid. Je komt niet aan een baan en wordt niet eerlijk behandeld of geholpen. Je wordt overal actief uitgesloten als je niet wit bent.'

'Dat het bij belastingdienst en politie stelselmatig gebeurt hebben we inmiddels met z'n allen kunnen aanschouwen, en merk dat daardoor het vertrouwen in andere overheidsdiensten ook minder is.'

'Je wordt continu aangesproken op de zaken die jou onderscheiden, zoals huidskleur, afkomst, uiterlijk, etc. Dat is niet per se negatief en soms zelfs broodnodig. Zoals alles kan dit altijd positief en negatief zijn. Het is niet zaak om wel of niet te discrimineren maar om de focus te leggen op de manier waarop en op de communicatie en manier van ermee omgaan.'

Belastingdienst

Erkenning institutioneel racisme bij Belastingdienst goede zaak

Het kabinet erkende eind mei officieel dat er bij een deel van de Belastingdienst jarenlang institutioneel racisme plaatsvond. Mensen met een niet-Nederlandse nationaliteit of een bepaalde achtergrond of religie hadden een verhoogd risico om om een 'zwarte lijst' van fraudeurs te komen. Het gaat o.a. om ontvangers van toeslagen.Staatssecretaris Van Rij (Fiscaliteit en Belastingdienst) noemt het 'uiterst pijnlijk'. Volgens hem was er geen sprake van bewust kwaad beleid bij de ambtenaren: 'meer om gedragingen die voortkomen uit onbewuste vooroordelen en onwetendheid'.

Vind je het een goede of een slechte zaak dat staatssecretaris Van Rij officieel heeft erkend dat de Belastingdienst zich schuldig heeft gemaakt aan institutioneel racisme?

	Allen	Wit	Van kleur
Goede zaak	71%	71%	85%
Slechte zaak	16%	17%	9%
Weet niet/ geen mening	13%	12%	6%

Denk jij dat er bij het opstellen van de 'zwarte lijst' bij de Belastingdienst in de meeste gevallen sprake was van bewust of onbewust racisme?

	Allen	Wit	Van kleur
In de meeste gevallen bewust	46%	45%	73%
In de meeste gevallen ONbewust	37%	41%	20%
Weet niet/ geen mening	17%	14%	7%

Er wordt nu per geval bekeken of er sprake was van discriminatie door de Belastingdienst. Mensen die financieel nadeel hadden van hun plaats op de 'zwarte lijst' krijgen daarvoor compensatie. Medewerkers van de Belastingdienst krijgen een training om hen bewuster te maken van vooroordelen. Sommigen vinden dit niet voldoende en willen verdergaande maatregelen, zoals excuses of ontslagen bij de Belastingdienst.

Moeten er volgens jou nog andere maatregelen genomen worden of niet? Zo ja, welke?

Je kunt meerdere antwoorden geven.

	Allen	Wit	Van kleur
Er hoeven geen andere maatregelen genomen te worden	23%	25%	11%
Het kabinet moet excuses maken naar de slachtoffers	35%	35%	56%
Overheid moet vergoeding betalen aan <u>iedereen</u> die ten onrechte op de 'zwarte lijst' stond	41%	40%	68%
De verantwoordelijken moeten ontslagen worden bij de Belastingdienst	44%	43%	68%
Iets anders	9%	9%	11%
Weet niet/ geen mening	9%	6%	4%

Politie

Agenten moeten rekening houden met ontslag

De politie wil racisme en discriminatie tussen agenten onderling strenger gaan aanpakken. Er volgen vanaf nu altijd sancties bij een incident. Agenten die zich racistisch gedragen tegenover collega's moeten voortaan rekening houden met ontslag.

Vind je het een goede of een slechte zaak dat agenten die zich racistisch gedragen voortaan rekening moeten houden met ontslag?

	Allen	Wit	Van kleur
Goede zaak	67%	67%	81%
Slechte zaak	20%	22%	12%
Weet niet/ geen mening	13%	11%	7%

Verandering

Meer begrip of verder uit elkaar?

We zijn nu benieuwd of jij vindt dat er in de afgelopen twee jaar wel of niet iets is veranderd in Nederland en in jouw omgeving op het gebied van racisme en diversiteit. **Hieronder zie je een rijtje van mogelijke veranderingen. Kruis aan alles aan waar je het mee eens bent.** Als je het nergens mee eens bent vul je 'niet van toepassing' in.

	Allen	Wit	Van kleur
Mensen van verschillende huidskleuren zijn elkaar over het algemeen wat beter gaan begrijpen	20%	19%	30%
Mensen van verschillende huidskleuren staan over het algemeen verder uit elkaar	36%	37%	36%
Ik zie meer aandacht voor racisme en diversiteit in de politiek	43%	46%	42%
Ik zie meer diversiteit in de media	39%	41%	38%
Ik zie meer aandacht voor racisme en diversiteit op mijn werk	12%	12%	19%
Ik praat vaker met mijn omgeving over racisme en diversiteit	19%	19%	31%
Ik praat minder vaak met mijn omgeving over racisme en diversiteit	9%	9%	13%
Ik ben meer gaan nadenken over racisme in Nederland	26%	26%	39%
De discussie over racisme en diversiteit is me meer gaan ergeren	49%	53%	29%
Geen van deze is van toepassing	4%	4%	5%

Bewustzijn

Bijna de helft is zich bewuster van het eigen gedrag

Denk je dat we ons in de Nederlandse samenleving als geheel in de afgelopen twee jaar wel of niet bewuster zijn geworden van ons gedrag tegenover mensen met een andere huidskleur?
Met 'een andere huidskleur' bedoelen we 'anders dan je eigen huidskleur'.

	Allen	Wit	Van kleur
Veel bewuster	15%	16%	15%
Een beetje bewuster	44%	46%	47%
Niet bewuster	23%	22%	28%
Weet niet / geen mening	18%	16%	10%

We zijn ook benieuwd of je zelf anders bent gaan denken, of je anders bent gaan gedragen door de discussie over racisme of niet.
In hoeverre ben jij je in de afgelopen twee jaar bewuster geworden van je eigen gedrag tegenover mensen met een andere huidskleur dan die van jezelf?

	Allen	Wit	Van kleur
Veel bewuster	18%	17%	29%
Een beetje bewuster	25%	27%	19%
Niet bewuster	45%	48%	37%
Weet niet / geen mening	12%	8%	15%

Ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? (=eens)

	Allen	Wit	Van kleur
'In de afgelopen twee jaar heb ik er meer begrip voor gekregen dat mensen van kleur last hebben van racisme.'	41%	41%	57%
'De discussie over diversiteit en inclusiviteit gaat volgens mij teveel over racisme en te weinig over andere vormen van discriminatie'	61%	65%	43%

Initiatieven

Wel verplicht les over racisme op scholen, geen diversiteitsquotum

Nieuwe initiatieven We leggen je nu een aantal initiatieven voor om om racisme in Nederland te bestrijden.

Vind jij de onderstaande initiatieven een goed of een slecht plan?

-Bij overheid en bedrijfsleven standaard een training 'bewustwording racisme' geven

	Allen	Wit	Van kleur
Goed plan	48%	49%	64%
Slecht plan	34%	36%	20%
Weet niet/ geen mening	18%	15%	16%

-Diversiteitsquotum van minimaal 15 procent invoeren voor overheid en bedrijfsleven

	Allen	Wit	Van kleur
Goed plan	23%	23%	48%
Slecht plan	56%	60%	37%
Weet niet/ geen mening	21%	17%	15%

-Het thema racisme verplicht behandelen op scholen

	Allen	Wit	Van kleur
Goed plan	66%	66%	80%
Slecht plan	24%	26%	14%
Weet niet/ geen mening	10%	8%	6%

-Standaard anoniem solliciteren bij de overheid

	Allen	Wit	Van kleur
Goed plan	39%	39%	58%
Slecht plan	43%	46%	30%
Weet niet/ geen mening	18%	15%	12%

Kwart voor landelijke excuses slavernij

Landelijke excuses slavernij?

We stellen je nu nog een losse vraag over slavernij. Een aantal partijen en organisaties wil dat de Nederlandse regering landelijke excuses voor het Nederlandse slavernijverleden aanbiedt. Zij vinden dat Nederland verantwoordelijkheid moet nemen voor het leed dat mensen is aangedaan. In het afgelopen jaar boden de burgemeesters van Amsterdam, Rotterdam en Utrecht excuses aan voor het slavernijverleden van hun stad. Anderen willen geen excuses. Zij vragen zich af of je mensen die vandaag leven, verantwoordelijk kunt houden voor het verleden. Een adviescommissie die vorig jaar onderzoek naar excuses deed in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken zegt dat er geen herstelbetalingen hoeven te komen.

Vind je dat de Nederlandse regering wel of geen excuses moet aanbieden voor het Nederlandse slavernijverleden?

	Allen	Wit	Van kleur
Wel excuses aanbieden	27%	25%	57%
Geen excuses aanbieden	62%	67%	34%
Weet niet/ geen mening	11%	8%	9%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden tussen 13 en 29 juni 2022. Aan het onderzoek deden 26.036 deelnemers mee. Van hen vulden 24.119 in dat ze een witte huidskleur hebben. Sommigen gaven hierbij aan dat ze hun huidskleur zelf liever blank noemen. Ook deden 1.570 deelnemers van kleur mee, zij vulden in dat zij een licht of donker getinte huid hebben. Een kleine groep wilde hun huidskleur niet vermelden.

De vragenlijst is verspreid onder de leden van het EenVandaag Opiniepanel. Ook is een open link verspreid via netwerken, organisaties, stichtingen en sociale mediagroepen waar mensen van kleur zich begeven, zoals Stichting MCNW, Caribisch Netwerk, Trauma's van Nora, Stichting Vriendschapsbanden Nederland-Suriname, TICF en Vereniging Aaneen.

Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk: leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit 80.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker petra.klapwijk@eenvandaag.nl

